

Motion till riksdagen 2016/17:3371

av **Anna Kinberg Batra m.fl. (M)**

Plan för ett starkare Sverige: En långsiktigt hållbar migrationspolitik

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma till riksdagen med lagförslag om en långsiktigt hållbar migrationslagstiftning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillfälliga uppehållstillstånd ska vara huvudregel i migrationslagstiftningen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en permanent skärpning av försörjningskravet i migrationslagstiftningen och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma till riksdagen med lagförslag som ger förutsättningar för en tillfällig paus i mottagandet av asylsökande i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skärpta straff för människosmuggling och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad effektivitet hos Migrationsverket och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en fungerande ordning för medicinska åldersbedömningar måste på plats omgående och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett statligt huvudansvar för medicinska åldersbedömningar i migrationsprocessen och i brottmålsprocessen och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige ska kunna använda medicinsk kompetens från andra länder för medicinska åldersbedömningar och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett regelverk som gör medicinska åldersbedömningar möjliga direkt vid ankomst till Sverige och närhelst under asylprocessen då behov uppstår måste på plats omgående och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om begränsad rätt till offentligt biträde i migrationsprocessen i första instans och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad användning av stödboenden och schablonersättningar vid mottagande av ensamkommande barn och ungdomar och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Migrationsverket i större utsträckning ska driva boenden i egen regi och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förändringar i regelverket för upphandlingar av asylboenden och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att låta Statskontoret snabbutreda om takpriset i Migrationsverkets boenden bör sänkas och om avtalstiderna för dessa boenden bör förändras och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en mer effektiv ordning i ärenden som avser verkställighetshinder och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den som bor i verksamhet som bekostas av offentliga medel inte ska ha rätt till efterlevandestöd och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att för att upprätthålla legitimiteten i asylsystemet måste de som har nekats uppehållstillstånd lämna landet och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om kraftigt intensifierade insatser av Migrationsverket, polisen och Kriminalvården för att få människor som har nekats uppehållstillstånd att lämna landet och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att pass och andra id-handlingar ska kunna tas i beslag i större utsträckning i asylprocessen och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ny lagstiftning rörande polisens befogenhet att använda tvångsåtgärder vid verkställighet av ut- och avvísningar måste komma på plats omgående och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fler förvarsplatser och att minst en ny förvarsenhet med placering i norra Sverige behöver inrättas och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverk och tillämpning för förvar i skärpande riktning och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fler återtagandavtal måste ingås och att de återtagandavtal som finns måste tillämpas fullt ut och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att möjligheten att få en ny asylansökan prövad efter att ha fått ett avslagsbeslut måste begränsas både i Sverige och i EU och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att antalet inre utlänningskontroller måste bli fler och mer inriktade på platser där behovet är som störst och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en kartläggning av antalet människor som lever utan tillstånd i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökad användning av återetableringsstöd och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den som nekats uppehållstillstånd som huvudregel inte ska ha rätt till bistånd från kommunen och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vuxna EU-medborgare som har vistats en kortare tid och saknar en självständig uppehållsrätt i Sverige som huvudregel inte ska ha rätt till bistånd av kommunen och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att brott med ett straffvärde på sex till tolv månaders fängelse ska kunna leda till utvisning på grund av brott även i ett fall då återfallsrisk inte föreligger, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att frågan om huruvida verkställighetshinder föreligger ska avgöras i nära anslutning till då utvisning på grund av brott kan bli aktuellt och inte inom ramen för brottmålsrättegången och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att åklagare måste yrka på utvisning till följd av brott då förutsättningarna bedöms vara uppfyllda och tillkännager detta för regeringen.
34. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett fungerande EU-gemensamt asylsystem och tillkännager detta för regeringen.
35. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överträdelser mot EU-gemensamma åtaganden ska innebära konsekvenser och tillkännager detta för regeringen.
36. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ställa krav på att alla EU:s medlemsstater deltar i och utökar sitt deltagande i FN:s kvotflyktingsystem och tillkännager detta för regeringen.
37. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att bruket av biometriska kontroller vid Schengenområdet yttre gränser bör öka och tillkännager detta för regeringen.
38. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av obligatorisk kontroll av fingeravtryck för resenärer till Schengen från tredjeland och på sikt även för dem som reser motsatt väg och tillkännager detta för regeringen.
39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om införande av ett nytt brott, arbetskraftsmissbruk, och tillkännager detta för regeringen.

Inledning

Moderaternas plan för ett starkare Sverige säkerställer ordning och reda i mottagandet och en långsiktigt hållbar migrationspolitik.

Oro och konflikter i vår omvärld består. Flyktingkrisen är inte över. FN:s flyktingorgan uppskattar att uppemot 65 miljoner människor är på flykt i världen år 2016, vilket är fem miljoner fler än förra året och den högsta siffra som någonsin uppmätts.

Sverige har tagit och tar ett stort ansvar för människor på flykt. Vi har på två år tagit emot 240 000 asylsökande. I fjol sökte hela 163 000 människor asyl här. Det är det högsta antalet asylsökande ställt mot invånarantal som ett OECD-land någonsin har tagit emot under ett enstaka år. En av tre asylsökande till Sverige förra året var från Syrien och en av fyra var från Afghanistan. Fyra av tio av de ensamkommande barn och ungdomar som anlände till EU förra året valde att komma till Sverige. I år räknar Migrationsverket med att det kommer mellan 30 000 och 50 000 asylsökande till Sverige. Hur framtiden kommer se ut är osäkert och beror bland annat på hur EU som helhet och andra länder agerar. Klart är att det finns omkring 140 000 barn och vuxna i Sverige som fortfarande väntar på beslut, på att flytta till den kommun som de blivit hänvisade till eller på att återvända till hemlandet. Handläggningstiderna är nu långa. Det är också klart att Sverige nu under de närmaste åren beräknas ta emot hundratusentals ansökningar om anhöriginvandring.

Moderaterna har varit pådrivande för att Sverige ska ha en långsiktigt hållbar migrationspolitik. Det kommer vi fortsätta att vara. Sverige ska vara ett land som bidrar till att människor ges skydd, såväl här som i andra länder, men vi måste också se till de förutsättningar vi har och situationen i Sverige. Migrationspolitiken måste utformas med hänsyn till bland annat det stora mottagande av asylsökande vi har haft och hur integrationen fungerar.

Vi vill att Sverige på EU-nivå och i andra internationella sammanhang arbetar mot krig och förtryck och för att fler länder vid sidan av Sverige bidrar till att ge människor skydd.

En långsiktigt hållbar migrationspolitik

Moderaterna står bakom den tillfälliga lag på tre år om begräsningar av möjligheten till uppehållstillstånd som riksdagen har beslutat om. Till skillnad från vad företrädare från regeringspartierna uttrycker anser vi dock inte att Sverige bör gå tillbaka till den tidigare migrationspolitiken, vilken i flera avseenden skiljde ut sig från andra jämförbara länder. Exempelvis var Sverige i princip ensamt i Europa om att som regel och vid första prövningen bevilja asylsökande permanenta uppehållstillstånd i stället för tillfälliga uppehållstillstånd. Vi skiljde därmed ut oss från bland annat Tyskland, Danmark, Norge, Finland, Frankrike och Nederländerna. Vårt mottagande av asylsökande har på senare år varit mycket högt både jämfört med hur det tidigare har sett ut i Sverige och ställt mot andra jämförbara länder. På två år har 240 000 människor sökt asyl i Sverige. Som jämförelse kan nämnas att Sverige de första tio åren på 2000-talet tog emot i genomsnitt 26 000 asylsökande per år.

Vi är nu i ett läge med brist på allt från bostäder och skolplatser till lärare och socialsekreterare. Vi har stora integrationsproblem. På fyra år fram, åren 2016–2019, förväntas nu till Sverige 300 000 ansökningar om anhöriginvandring. Klarar vi inte integrationen bättre än i dag riskerar vi stora ekonomiska och sociala problem.

Sverige behöver en långsiktigt hållbar migrationspolitik. Moderaterna anser att åtgärder såsom tillfälliga uppehållstillstånd och skärpta försörjningskrav vid anhöriginvandring bör bli permanenta och gälla även efter att giltighetstiden av den tillfälliga lagen har gått ut.

Därutöver behöver Sverige en lagstiftning som ger förutsättningar för en tillfällig paus i flyktingmottagandet. Detta mot bakgrund av det mycket stora mottagande av asylsökande vi har haft och den osäkerhet som präglar bland annat EU:s förmåga att hantera den gemensamma asylpolitiken. Med en tillfällig paus skulle Sverige enbart ta emot kvotflyktingar och asylsökande som kommer direkt från tredje land. Övriga direktavvisas till det säkra land de kommit via. En liknande lagstiftning beslöts på försommaren av Stortinget i Norge och har föreslagits av regeringen i Danmark.

Ordning och reda i mottagandet

De många dödsfall som skett på bland annat Medelhavet visar med stor tydlighet på den hänsynslöshet som präglar människosmugglingen. Moderaterna vill att straffen för människosmuggling skärps väsentligt. De straffsatser som är i dag står inte i proportion till brottets allvar. Vi vill att minimistraflet höjs från fängelse i sex månader till fängelse i två år. Detta skulle även innebära att de brottsbekämpande myndigheterna i större utsträckning än idag ges möjlighet att använda tvångsmedel. Vi vill även att Sverige ska driva frågan om högre minimistraf för människosmuggling på EU-nivå.

Precis som svenska pass kan missbrukas och användas i illegala syften gäller detta för de resehandlingar som Migrationsverket utfärdar, det vill säga främlingspass och resedokument. De skärpta reglerna för svenska pass som infördes genom ny lagstiftning i april 2016 borde därför även ha gällt Migrationsverkets resehandlingar. Därtill vill vi se en översyn av regelverket för att motverka missbruk av Migrationsverkets uppehållstillståndskort. Det tillkännagivande till regeringen som riksdagen fattade beslut om den 2 mars 2016 på detta område, och som var en följd av en motion från Moderaterna och övriga Alliansen, måste efterlevas. Det är brådskande med tanke på att de skärpta gränskontrollerna till och genom Europa kan antas öka intresset av att använda en annans resehandling för att kunna ta sig till exempelvis Sverige.

Handläggningstiderna hos Migrationsverket i asylärenden är nu långa, över 300 dagar i genomsnitt, och beräknas att vända nedåt först under andra halvåret 2017. Även väntetiderna hos myndigheten i andra ärenden är i många fall långa. Migrationsverket har samtidigt fått kraftigt ökade resurser. På ett år har antal årsarbetskrafter på myndigheten ökat med motsvarande 2 000 personer.

Det är av stor vikt att Migrationsverket möter de ökade resurserna med ökad effektivitet. I dag fattas i genomsnitt ett asylbeslut i veckan av varje handläggare, enligt vad som framgår av en internrevisionsrapport gällande Migrationsverket som presenterades i augusti 2016. Det kan jämföras med hur det såg ut på 1990-talet. Det rörde sig då om tre beslut i veckan och år 2007 fattade man på Migrationsverkets två beslut i veckan. I Finland fattar man i dag i genomsnitt fyra beslut per vecka och handläggare. I ljuset av detta måste det anses finnas ett stort utrymme för Migrationsverket att förbättra sin effektivitet. En del i detta arbete bör vara hantera asylansökningar där avslag kan förväntas i särskild ordning och med inriktning på snabba beslut i större utsträckning än vad som sker i dag. Det handlar om då den asylsökande är från ett så kallat säkert land, där det finns en mycket stark presumtion för avslag, men också om andra fall där det finns anledning att anta att ett avslag kommer bli aktuellt. Att det i ärenden av detta slag fattas snabba beslut är viktigt av flera skäl. Dels handlar det om att platser och resurser ska kunna frigöras. Dels är det ett värde att

det tydligt står klart att den som söker asyl utan att ha skyddsskäl snabbt kommer att behöva återvända till sitt hemland.

Förra året kom 35 000 ensamkommande barn och ungdomar till Sverige. Det betyder att fyra av tio ensamkommande som sökte sig till Europa valde att komma till Sverige. Sverige har även tidigare haft ett mycket stort mottagande av ensamkommande jämfört med andra EU-länder.

Vad som bland annat skiljer ut Sverige från andra jämförbara länder är att vi i vår asylprocess använder medicinska åldersbedömningar i enbart mycket liten utsträckning. I Finland, Norge och Danmark, som alla använder medicinska åldersbedömningar, bedöms asylsökande som uppger en ålder under 18 år som vuxna i större utsträckning än i Sverige. Moderaterna har drivit på för en fungerande ordning även här. Trots att detta numera, och alltsedan november 2015, även är regeringens politik har vi fortfarande inte en sådan ordning på plats. Det är oacceptabelt. En fungerande ordning måste på plats nu. Det handlar såväl om tryggheten för barn som tilliten till systemet. Mottagandet för ensamkommande barn med speciella krav på till exempel boenden är dessutom mycket kostsamt jämfört med mottagandet för vuxna. Att problemet inte är av enbart liten omfattning framgår av uppgifter från bland annat kommuner runt om i landet. I till exempel Helsingborg uppskattas av företrädare från kommunen att 25 procent av de ensamkommande barn som finns i kommunen i själva verket är vuxna.

Moderaterna vill se ett statligt huvudansvar för de medicinska åldersbedömningarna. Att tro att medicinska åldersbedömningar ska fungera enbart genom samarbeten mellan myndigheter, sjukhus och enskilda läkare eller tandläkare är inte ett realistiskt alternativ. Det statliga huvudansvaret ska omfatta bedömningar avsedda för såväl asylprocessen som brottmålsprocessen. Det statliga huvudansvaret vad gäller asylprocessen kan till exempel ta sig uttryck i att Migrationsverket anställer egna läkare för genomförandet av åldersbedömningar. Vi vill också att Sverige på området ska kunna ta hjälp av medicinsk kompetens från utlandet till exempel för att bedöma röntgenbilder.

Därutöver anser vi att medicinska åldersbedömningar ska vara möjligt direkt vid ankomst till Sverige och närhelst under asylprocessen då behov uppstår. Ny tydlig lagstiftning som gör detta möjligt måste på plats omgående. Det kan till exempel handla om att Migrationsverket ska ha rätt att i åldersfrågan fatta särskilda beslut under handläggning som är överklagbara. Sådana beslut fattas inte i dag. Eftersom behovet är akut bör även utvärderas om det även utan ny lagstiftning finns möjlighet att åstadkomma beslut i åldersfrågan tidigt i Migrationsverkets handläggning. Detta i avvaktan på att ny tydlig lagstiftning kommer på plats.

Om en asylsökande uppger en ålder under 18 år, men inte vill medverka till en medicinsk åldersbedömning, åldern är oklar och id saknas, är det rimligt att han eller hon beaktas som en vuxen asylsökande.

Det finns i dag inget tak för hur många timmar med offentligt biträde som kan beviljas i asylprocessen hos Migrationsverket. I genomsnitt beviljas tio till tretton timmar. Exempel finns på EU-länder som inte erbjuder kostnadsfritt offentligt biträde i första instans. Holland ligger närmast Sverige, men har ett tak på åtta timmars ersättning. Avsaknaden av ett tak främjar inte kostnadseffektivitet. Moderaterna vill att ett tak införs på max åtta timmar med offentligt biträde som beviljas för asylsökande i första instans.

Det behövs generellt en ökad kostnadskontroll i mottagandet av asylsökande. Därför vill Moderaterna att stödboenden och schablonersättningar ska användas i mottagandet

av ensamkommande barn och ungdomar i större utsträckning. Detta var något vi påtalade även i förra årets budgetmotion till riksdagen. Om regeringen hade tagit tag i detta tidigare hade kommunerna fått bättre tid till att förbereda sig för det nya ersättningsystemet som nu är på väg fram.

Migrationsverket bör i större utsträckning än i dag driva asylboenden i egen regi. Det skulle möjliggöra långsiktiga relationer till kommunerna i fler fall än i dag, vilket i sin tur skulle ge bättre förutsättningar för planering av till exempel skolgång och hälso- och sjukvård. Det kommer samtidigt finnas ett fortsatt behov av upphandling av asylboenden. I syfte att skapa en jämnare fördelning bör upphandlingar från privata aktörer i kommuner som redan tar ett stort ansvar för asylsökande undantas. Därutöver bör Migrationsverket alltid ha ett perspektiv av långsiktighet med ökade planeringsmöjligheter för kommunerna samt sträva efter maximal kostnadseffektivitet. Vi vill också att Statskontoret snabbtredet om det finns förutsättningar att sänka de takpris som i dag finns vad gäller de av Migrationsverket upphandlade asylboenden samt om nuvarande avtalstider för dessa boenden är lämpliga eller bör förändras.

Den som har nekats uppehållstillstånd i ett lagakraftvunnet beslut kan invända att det föreligger hinder för beslutets verkställighet. Det kan till exempel handla om att de politiska förhållandena i hemlandet har ändrats eller att man har blivit för sjuk för att genomföra resan. Migrationsverket prövar om det finns grund för invändningen. Anser Migrationsverket att så inte är fallet, och saken rör åberopande av nya skyddsskäl, kan beslutet överklagas till migrationsdomstol. Där sker då en ny prövning.

Moderaterna anser att det bör övervägas om en mer effektiv ordning för frågor som rör verkställighetshinder kan åstadkommas. Ett alternativ är att invändning om verkställighetshinder å grund av nya skyddsskäl i stället ska framföras direkt till domstol. Det skulle avlasta Migrationsverket.

I dag kan den som bor på till exempel ett HVB-hem, och därmed försörjs av offentliga medel, få efterlevandestöd om en eller båda föräldrar är avlidna. Moderaterna anser inte att detta är rimligt. Om man bor i en verksamhet som bekostas av offentliga medel ska man inte ha rätt till efterlevandestöd.

Ett fungerande återvändande

I dag är det ungefär fyra av tio asylsökande som har nekats uppehållstillstånd som återvänder frivilligt. I övriga fall överlämnar Migrationsverket ärendet till polisen. Så många som 46 000 personer riskerar under åren 2016 till 2020 avvika efter att fått ett avslagsbeslut enligt Migrationsverkets beräkningar.

Moderaterna anser att det måste vara en tydlig skillnad på ett ja och nej i asylprocessen. Våra insatser i Sverige måste vara inriktade på människor som har ett skyddsbehov, inte på dem som inte har det. Det handlar också om trovärdigheten till systemet. Därtill finns en uppenbar risk för att skuggsamhällen med människor som är i landet utan tillstånd växer sig större om skillnaden mellan ett ja och ett nej i asylprocessen inte upprätthålls.

Moderaterna vill se ett förstärkt återvändandearbete och kraftigt förbättrade resultat. Det är till exempel helt otillräckligt att polisen räknar med att under år 2016 verkställa enbart 4 000 av- och utvisningsbeslut. Detta mot bakgrund av att polisen redan i dag har omkring 19 000 återvändandearbenden att arbeta med och hela tiden har ett inflöde av

nya ärenden. Migrationsverkets, Polismyndighetens och Kriminalvårdens insatser och samarbete måste kraftigt intensifieras. Detta måste vara en prioriterad uppgift för myndigheterna. Pass och andra id-handlingar ska kunna tas i beslag i större utsträckning i syfte att säkerställa att den som har nekats uppehållstillstånd lämnar landet. Polisen måste då det är nödvändigt kunna använda tvång vid av- och utvisningsbeslut. Ett JO-beslut från sommaren 2016 har dock skapat oklarhet kring vilka befogenheter polisen har på detta område. Här behöver en ny tydlig lagstiftning komma på plats omgående.

Förvar, som innebär att man placeras på en låst avdelning, är en viktig åtgärd då det till exempel finns en risk att en person avviker efter att ha fått ett avslagsbeslut. Möjligheten till förvar måste användas i större utsträckning och förvarsplatserna bli fler. I dag finns den förvarsenhet som är placerad längst norrut i Gävle. Det betyder mycket långa resvägar för de berörda myndigheterna. Det behövs minst ett nytt förvar i norra Sverige.

Vi vill även skärpa de lagliga förutsättningarna för när en person tas i förvar. Likaså tillämpningen av lagstiftningen. Att Migrationsverkets riskbedömningar brister i dag framgår av att det är så många personer som avviker.

Ett ytterligare problem i dag med återvändandet är att vissa länder är dåliga på att ta emot sina egna medborgare. Det har bland annat gällt Afghanistan och Marocko. Återtagandeavtal bidrar till att underlätta återvändandet. Fler återtagandeavtal med andra länder måste på plats och de återtagandeavtal som redan finns måste tillämpas fullt ut. Ett återtagandeavtal med Afghanistan måste vara högsta prioritet. De förhandlingar om detta som den svenska regeringen inledde i december 2015 måste någon gång leda till resultat.

I dag kan den som nekats uppehållstillstånd få en ny ansökan prövad efter fyra år. Detta kan bidra till att människor håller sig undan myndigheterna och i stället lever som gömda. Om det rör sig om ett beslut som innebär att ansökan ska prövas i ett annat EU-land är preskriptionstiden för det tidigare beslutet ännu kortare. Det rör sig då om enbart 18 månader. Moderaterna vill begränsa möjligheten att få en ny asylansökan prövad både i Sverige och på EU-nivå. När det gäller det den preskriptionstid på fyra år som finns i Sverige vill vi att den fördubblas eller tas bort helt.

Inre utlänningskontroll innebär att man på begäran av en polis överlämnar pass eller andra id-handlingar som visar att man har rätt att vistas i Sverige. Förra året genomfördes polisen 23 700 sådana kontroller. Det är det lägsta antalet på sex år. Moderaterna vill se en kraftig ökning av antalet inre utlänningskontroller. Kontrollerna ska vara inriktade på platser där behovet är som störst.

Hur många människor som finns i Sverige illegalt är det idag ingen som riktigt vet. Detta är en brist. Med större kunskap på området kan vi mer värdera hur stort problemet är med att skuggsamhällen nu riskerar att växa i omfattning och därmed sätta in kraftfulla åtgärder för att så inte sker. Moderaterna vill att det genomförs en kartläggning över antalet människor som finns i Sverige utan tillstånd, hur de lever och på vilket sätt de försörjer sig.

Den som vill återvända till sitt hemland från Sverige kan under vissa förutsättningar få återetableringsstöd. Grundförutsättningar är att man har återkallat asylansökan eller fått avslag på den och att man självmant tänker återvända till ett land där situationen gör det svårt att ordna bostad och jobb. Återetableringsstödet motsvarar 30 000 svenska kronor för varje vuxen. En familj kan få högst 75 000 kronor.

Moderaterna vill att återetableringsstödet ska användas mer än idag. Vi avsätter särskilt medel till detta. Ett sätt för ökad användning kan vara att Migrationsverket informerar om stödet i större utsträckning.

I dag är det oklart i vilken mån och för hur lång tid kommunerna är skyldig att utge bistånd till den som befinner sig i landet utan tillstånd. Det oklara rättsläget är olyckligt, vilket också har påtalats av Sveriges Kommuner och Landsting. Den som har nekats uppehållstillstånd ska som huvudregel inte ha rätt till bistånd från kommunen. Lagstiftningen på detta område måste förtydligas.

Det finns även oklarheter vad gäller kommunernas skyldigheter att utge bistånd till EU-medborgare. Även här anser Moderaterna att rättsläget måste klargöras. Vår uppfattning är bland annat att skyldighet för kommuner att utge bistånd inte alls ska finnas eller enbart i liten utsträckning för vuxna EU-medborgare som vistats enbart kortare tid i Sverige och som saknar självständig uppehållsrätt.

Fler fall ska leda till utvisning på grund av brott

Dagens regelverk som rör utvisning på grund av brott bör skärpas i syfte att ytterligare markera att samhället inte accepterar brott av den som vill bosätta sig i Sverige. Moderaterna har tre förslag på skärpta åtgärder. Vi vill att brott med ett straffvärde på sex till tolv månaders fängelse ska kunna leda till utvisning även då det inte föreligger återfallsrisk. Så är det inte i dag. Vi vill att frågan om verkställighetshinder ska prövas i nära anslutning till då verkställighet kan bli aktuellt. Det är fel att, vilket sker i dag, domstol spekulerar om det flera år fram i tiden kan antas föreligga verkställighetshinder. Vi vill slutligen säkerställa att åklagare alltid yrkar på utvisning då förutsättningarna för detta i lagstiftningen är uppfyllda. I det ligger också att åklagare regelmässigt ska undersöka förekomst av eventuella utländska brottmålsdomar.

Det måste hela tiden finnas en balans mellan å ena sidan att Sverige inte ska godta ett brottsligt beteende och å andra sidan grundläggande rättssäkerhetsgarantier. Inte alltför lindrig brottslighet ska därför leda till utvisning. Hänsyn ska, i likhet med vad som gäller i dag, tas till den anknytning som finns till Sverige i form av till exempel minderåriga barn. Därtill får utvisning aldrig ske då det föreligger verkställighetshinder.

En EU-gemensam asylpolitik som efterlevs

Sverige har varit ett av få länder som har levt upp till det EU-gemensamma asylsystemet. Så kan det inte fortsätta att vara.

Moderaterna vill ha ett fungerande EU-gemensamt asylsystem. I det ligger att beslut efterlevs av alla medlemsländer. Det största problemet över tid i den EU-gemensamma asylpolitiken har inte varit svårigheter att fatta beslut, utan att få besluten att efterlevas. Om ett medlemsland bryter mot EU-gemensamma åtaganden måste det kunna få konsekvenser.

Vi har ett stort lidande i världen med miljontals människor på flykt. Människor fortsätter att dö på flykt, bland annat på Medelhavet. Detta är oacceptabelt och måste få ett slut. Asylsystemet som det är utformat i dag drivs i delar av illegala verksamheter, såsom en utbredd och i många fall hänsynslös människosmuggling. Straffen för

människosmuggling måste skärpas både i Sverige och på EU-nivå och de brottsbekämpande insatserna mot människosmuggling måste intensifieras. Den svenska regeringen bör driva frågan om skärpta straff på EU-nivå.

FN:s kvotflyktingsystem är det mest rättvisa och effektiva system vi har. Det bygger på att asylrätten prövas på plats i flyktingläger. Moderaterna välkomnar den utökning av antalet kvotflyktingar till Sverige, från 1 900 till 5 000, som vi, övriga allianspartier och regeringen enades om i oktober 2015. Därutöver vill vi att Sverige begär att samtliga EU:s medlemsstater deltar i och utökar sitt respektive deltagande i FN:s kvotflyktingsystem. Det skulle ge människor skydd och också frigöra platser i flyktinglägren.

Användningen av biometriska kontroller vid Schengens yttre gränser bör öka. Det finns också ett behov av en obligatorisk kontroll av fingeravtryck såväl för resenärer till Schengen från tredje land som på sikt även för dem som reser från Schengen till tredje land.

Slå vakt om arbetskraftsinvandringen

Sverige behöver fler företag som startar, växer och anställer. Det ställer krav på ett konkurrenskraftigt näringsklimat med god tillgång till kvalificerad arbetskraft. Vi kommer behöva alla företag och arbetstillfällen som finns för att klara välfärden och de offentliga finanserna framöver.

Arbetskraftsinvandring bidrar till att ett land utvecklas och till en växande ekonomi. Det är också ett sätt för att skapa fler lagliga vägar in i EU. Samtidigt förekommer dåliga villkor, falska anställningar och handel med anställningsavtal. Moderaterna anser att alla former av missbruk av regelverket om arbetskraftsinvandring måste motverkas.

Moderaterna presenterar tillsammans med övriga allianspartier sex gemensamma förslag på området för arbetskraftsinvandring i en separat motion. Moderaterna vill därutöver införa ett helt nytt brott – arbetskraftsmissbruk. Vi vill inom ramen för ett nytt brott att straffen för befintliga straffbelagda handlingar ska skärpas. Dagens straffnivåer är otillräckliga. I den nya brottsrubriceringen ska ingå handlingar på området som i dag är straffbelagda, såsom att lämna oriktiga uppgifter till Migrationsverket i ansökningsprocessen. Vi är även beredda att ytterligare utöka det straffrättsliga området. Det kan till exempel handla om att en arbetsgivare som inte uppfyller de anställningsvillkor som legat till grund för beslutet om arbetstillstånd ska kunna straffas. Vi vill även se hur andra sanktioner såsom näringsförbud eller företagsbot kan användas i ökad utsträckning.

Anna Kinberg Batra (M)

Jessica Polfjärd (M)

Ewa Thalén Finné (M)

Anti Avsan (M)

Hans Wallmark (M)

Ulf Kristersson (M)

Tobias Billström (M)

Karin Enström (M)

Lotta Finstorp (M)

Camilla Waltersson Grönvall (M)

Cecilia Magnusson (M)

Elisabeth Svantesson (M)

Andreas Norlén (M)